

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philosophia Aristotelica - Cod. Ettenheim-Münster 289

Aristoteles

[S.l.], [17. Jahrh.]

Disputatio 1ma

[urn:nbn:de:bsz:31-130062](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130062)

Organum Aristotelicum
 Sive disputationes in universam partem logicam

Prefatio.

Præter Aristotelis logicam commune et universonale organum sive
 instrumentum scientiarum vocat. nec est facile et cum fructu quis
 quom ad alias scientias pergamit, quam regulas et modos sciendi
 in logica didicerit; quibus veluti solidam armis instructis scientiam
 ac scientiam suam defensivè et offensivè invenit: cum quod ad con-
 scientiam requiratur facultas bene ratiocinandi ac discernendi, datum
 negativum et officium logicæ in eo consistit, ut præcepta Aristotelis scientiæ
 communis et ad bene ratiocinandum necessaria tradat: id quod igitur
 logicæ et nomen à græca voce logos derivatum satis indicat, ad qua
 facultas rationalis et formalis vocat, eo quod dirigat operationes
 ratiæ ad comparanda scientias, ex quo non esse potest quandoque logica
 aliis sit necessaria, quæ ad alias scientias operant, et quodam in habitu
 ratiæ, qui logicam per unum usum et criminant. Decon bene dixerunt
 Aristoteles discipulo dicitur necessaria esse dicitur: in ingenium, et exerci-
 tationem sive disputationem, et hinc disciplinam philosophicam. hæc
 breviter promittere placuit, nunc ad ipsa prælegomena sive questionem
 præliminarem, et quasi præloqualem de obiecto, natura, et proprieta-
 tibus logicæ progrediamur.

Disputatio prima

Præliminaris sive prælegomena de natura obiecti,
 et proprietatibus logicæ.

Quæstio prima de obiecto logicæ

Capitulum primum de obiecto in communi
 eiusque divisione.

Quæstio in communi ab obiecto solum quod dicitur circa quon
 potentia vitalis, vel ars cum scientia per actus suos versatur
 in obiectum intellectus sunt res intelligibiles voluntatis,

credibile, color et lux sunt obiectum potentia visiva quia
circa hoc per actum suum fuerit visioem oculi versatur ubi
ten visioem videndo v. g. auram et se ipsam aliquo modo videat. in
ten e obiectum fuerit igitur ut quod sed non ut quo. notabilis autem
universaler neg hie proprie loqui de obiecto artium, sive habituum
practicorum et vero de obiecto scientiarum pure speculativarum.

2

Quid sit in obiectum in proximum et remotum. proximum e quod
directe et immediate ab actu scientifico attingit. remotum e quod
indirecte et mediante obiecto proximo attingit. ita in arte
Christi e obiectum proximum visioem et cognitionem meam, Christus
remotum. Similiter vero in aequatione et inaequatione. aequatione sive
totali e collectio omnium obiectuum in aliqua scientia per se intelligibilem.
inaequatione sive parziale e unum obiectum ex illis. ita in arte pictoria
obiectum aequatum sunt omnes picture ab arte considerabiles. obiectum
vero parziale sunt singula seorsim. Quibus igitur in materiali et formali
materiali e in quo velut in materia obiectum formale sive forma arti-
ficiali inducit, et attingit per alium. Obiectum vero formale e ipsa
forma introducenda, que attingit immediate per se. ita in arte
in arte pictoria e obiectum materiale, forma vero et figura obiectum formale.

3

Quid sit ratio maxime in habitibus practici ac potentia vitalibus in
obiectum formale quod, et obiectum formale quod, vel rationem formalem
sub qua. Obiectum formale quod sive volitum e id, quod potentiam movet
ad aliquid attingendum et per se attingit, ut e ipsa veritudo vel
figura induenda in obiectum materiale. Obiectum formale quod e ipsa
artificiosa obiecti materialis, per quam a potentia vel habitibus attingit.
Quia hoc abilitudo e diversa, ita ut vel hoc vel illo modo, hac vel
illa potentia attingi possit, per hanc rationem divergunt tendentiam unam
habitibus et una potentia ab altera distinguunt, licet una idem obiectum
materiale versent. ita operationes mentis v. g. ut sunt actus vitales,
pertinent ad grammaticam vel dirigibilem ad logicam item ars
figuraria v. g. ars ductibilis utraq; pro obiecto materiali. habet ² vel
argumentum et pro formali quod figuram cogit v. g. ita ut data diver-
sitas se tenet ex diversa ratione formali sub qua. figuraria e cogi-
tor ad obiectum vel fugile, ductoria vel ductile. ex quo patet vitales laudem

dirigibilitatem & credibilitatem a: & ob id res quo sine rationem formalem sub qua eadem res a diversis diversis considerat

4

quidid s: ito in actum communitati, attributum est attributioni. actum commune vel considerati e de id, quod quomodocumque in aliqua arte sine per se sine per accidens attingit. actum attributum e, quod per se et necessario ordinat vel utriusque tanquam negatione finem, ita ut in eo presentia & populi quiescere. actum attributionis e quod ab arte cuius e actum inmediate ino et per se tanquam finis intendit in unig effusione, si habitus e practicus, vel contemplatione, si e speculative ita quicquid ut & necessario debet referri vel utriusque. ita in arte pictoria vq: conuasio penicilli proportionalia colorum etc. sunt attributa in quo ob id actum attributionis. si e in scientia speculative vq: theologia contemplatio dei e actum attributionis, angelis vero, sacramento ad alia sunt attributa seu media. actum attributionis totale ut dicit e collectio animi ad id quod per se ab habitibus intenditur, inadequatum et parziale e unum ex istis quod & necessario ordinat vel utriusque, sed in quo aliquis tanquam partialis boni artificis vel scientis vq: ita eius bonitatem vel artificium praeferat ad id quiescere, et ab eo denominari. porro in ista ob id attributionis rationem e principalem, & alterum minus principalem sine igno-tilis, qui in tenet per propterea necessario vel utriusque ordinat.

50

Solubus praeterea ino tria fingi bene distinguendo, artus, artifices, artificium et artefacti. finis artus e id, quod ab arte ino et per se intendit, et hic solus e actum attributionis. finis artificis e, quem illi exprimita voluntate vel comodo intendit. finis artefacti e id, ad quod dicit opus ex natura sua, vel comoni hominum dispositione, ac utroque ordinat. ita finis architektonicus vq: e domus, in quo acquiescit, finis artificis arti subingit e lucrem finis artefacti e hominum usum comoditate etc. Nota ito quod aliquid si dicitur actum attributionis, et aliud e actum parziale actum attributionis. sic lapideus calx arena etc. sunt pars edificii, & ita sunt actum parziale, quia & sunt aliquid per se intendibile, in quo praeferat populi quiescere, unde in hoc theologice, in quo nihil dicitur nō distribuit. e actum parziale e pars actum totale, sed lapideus, fundus quo sunt actum parziale attributionis regat continet.

hic est actum attributionis partialis, sed per se totum, totalis, h
tenet autem par totalis est actum attributionis partialis.

Quidem cum in questione de octo logica frequenter dicitur hanc
locum: potentia habet ad actum, quoniam explicita aliquid per se
notabiliter inter se per potentiam hic intelligi ab intentione rei ad aliquid
faciendum vel recipiendum. applicatio ad aliquid faciendum totalis est
sicut actus per se agit alia potentia quia recipit. Ita ignis habet
potentiam ad calefaciendum aerem potentiam ad extinguendum calorem
vel lucem. habitus aquarum est de quo solo hic loquimur, est quodlibet
quodammodo ex frequentibus actibus stabiliter personarum et potentiarum
facilitas ad operandum, hoc est ad exercendum actus, sicut illic potentia
sunt habitus. Ita qui sapienter disputat acquirit habitum ad facilitatem
disputandi, qui sapienter blasphemant acquirit habitum ad facilitatem
blasphemandi. habitus speculativi sunt quorum finis est veritas, seu
qui consistunt in cognitione veri, quin actum faciunt ad theologia
quicquid in cognitione veri. habitus practici est cuius finis est opus,
sive qui in quibus in sola cognitione, sed eam ut dirigat ad aliquid
faciendum, dividit in facultatem et arbitrium. factus est qui respicit
opus post se, ut sunt artes mechanice, ita statutoria reliqua in
marmore figuram. actus est qui in aliquid opus post se, sed habitus
opus transiens. Ita transiens canibus vel foveis, qui est opus magis.
id quod recipitur a potentia potentia, dicitur sicut actus vel forma: quod
autem ab ea producitur dicitur sicut effectus, vel est actus. productio actus
vocalis actus, receptio forma in fructu vocalis passio, actum vocalis
possum. sicut autem productio actus et passio realiter sunt idem,
actus alii sunt directi, alii eliciti. eliciti diriguntur aut regulantur
verum immediate ab habitibus et sunt ipsa regula. directi mediate
verum ab habitibus, et sunt actus facti sive regulati iuxta regulas,
sive actus eliciti: potest autem idem actus esse eliciti et directi,
sed respectu divergentem. hoc breviter indicasse sufficiat.

Hic contra divisionem actus: actum formale, quod attingit per se,
est generalius, sed tale est actum attributionis, quod sunt idem. si dicitur
actum formale, quod attingit per se in toto, est per se absolute
non ordinatum, vel est habitus ad actum attributionis, vel est habitus
per alium tanquam medium ad tanquam finem. Est una cum
obto materiali, actum ordinatum ad actum attributionis. hic de

De obto in comuni propositis queritur quid sit quale sit obto
logice scilicet tam formale quam materiale, propeo minimum viginti
divergentia divergenti statuentis sententia: nos plerique omnes sequentes
diversas examinationes, scilicet scilicet, intellectum re, ex rationis
et conceptus, de his est praecipue, controversis, insipienter à vobis

Capitulum I

De voce si adaequatum est primarium obto
vel materiale vel formale logice scilicet

¶ Cuius cum communissima antiquiorum et recentiorum, nec in hunc
obto adaequatum est primarium vel formale vel materiale logice scilicet
et quia adversarii se sententiam suam auctoritate et ratione probare
conantur, convenit ut pariter armis contrarios ingremus probare
imo, cum sit questio facti acriteritose, illud probabilis forte non habuit
pro obto imo et adaequato suo logice, quod vel est vel praecipue est pluri-
mi eius interpretes conveniant in de obto imo in logice scilicet, sed
vel est vel praecipue est pluri: cuius interpretes conveniant, voce non est
immo in obto logice scilicet, quod probabilis forte, voce non habuit pro
obto imo et adaequato suo logice, noque videtur auctores, nisi dicitur
scilicet est habens interpretes, ita dicitur, ut nullus agnoscerit proler
le et paucos alios, qui fuerint sine imo in logice scilicet, probas minor
adducendo aliquas eorum imo in interpretibus, et ex praecipue quae ad-
versarii male pro se citant: cum est facti questio nominis et facti, nullus
eius veritas non potest ostendi quoniam ex sincera interpretatione praecipuum
auctorem, qui se in philosophia fore habent, fuerit, patet in dialectica,
quoniam consensu et interpretatione in dubio scripturae, non
suntque scilicet praecipue dicitur Thomae contra rito de facto vel
obto logice scilicet, loquuntur ad se et ad alterum ubi sermo sed
per auctorem et non per se, et paulo post, rationatione auctorem ubi
per se, et hoc loquitur in sermo ubi sermo imo in interpretibus logice
scilicet, cum quo et contrahitur quae sermo sita praecipue articulo
scilicet auctorem: ut inepte quis affirmaret materiam prohiberi, et exemplum
edificium, ita incongrue a sermo dialecticum per se agere de veritate.
Eo modo Thomae in initio libri in heribermeyas ad ed cum
eo praecipue: scilicet dicitur scilicet loquuntur in tres partes, scilicet tres
mentis operationes intellectus: scilicet auctorem ob in dictione auctorem

artium, quod dicitur fides ab octo inario, qd est ita dicitur. 99
idem libro ino ad librum inum posteriorum aut, Logica est rationis sci-
entiam, quod circa ipsum actum rationis vertitur, sicut circa materiam
proprietam. Item libro 1° metaphisice ait: ex rationis habere
se repetitio logicae sicut ex natura vel res aperte philosophia
propter sed ex sua natura inonem philosophia, qd est ratio
sive conceptus logicae. Et sic in fine libro 2° capite 1° in
libro metaphisiceum sicut ait de logica: nec ad voces de quibus
idem mentalis oratio proprie pertinet ad hoc artem. subdit quidem
constitutum sicut potest notam ad rem differendi quam in se habent
et inter exteras vocales potest quomodo si dum quia est notior sed
hoc nihil est contra nos ad videndum: si est multum probat, probat
quod vox sit obiectum inaequalem rationem et attributum quod in
negony. Ad hunc aliam vocem patronus docet apud nullam
antiquorum excepto foris fureto esse contra nos, et igitur a nominali
non transiri prope aliam, nisi sicut se operationem mentalis ab octo inario,
nec ex nominali dicitur, quasi voces habent pro modo, sed quia quae
sententiarum nominibus proponunt. Et tamen hanc hanc
hanc Oram principis nominatum verba rebus: ista scientia
logica. Subdit principiter tradit notitiam conceptum, mox
subdit: esse scientiam logicam sine ulla voce simulque docet hanc
et communem aciem habentem. Subdit vero in disputatione
una logicae sententia, sicut nominalis ab hac ut ait, calvanica def.
eridem docet, non raram fuisse ad eam sententiam et nunquam
pervenit in schola in acti, nec incidit in mentem nominalium.
Ad hunc dicitur doctor suadet, et disputatione una metaphisica
sententia cum dicitur Logica non agere directe de rebus et
circa propriam obiectum et materiam suam, ista claudis quod dicitur
perfectum est. unde et quidem contrarium dicitur esse contra communem
doctorem, et de quibus omnino improbabilem dicitur. namque vero
quentem prope dicitur in proemio in librum inum perihesmy
ait. cum est in logica vox et dicitur non considerat per se sed in
ordine ad conceptus, et nominatio vocalis non considerat per se,
sed in ordine ad enumerationem mentalem. Ad hunc pro
ex ipso sicut ino in rhetoriconum capite 2° in rhetoriconum dialectica
per hoc distinguente, quod rhetorica est ad aliam dialecticam
et ad se. potum autem persuadere nihil est sine vocibus qd

opum habet finem dialecticis sine veribus. quia ad unum
hoc syllogismo conclusio: in questione facta et nominum illud
semper emoraliter certum in quo est fore conveniens, sed est fore
videtur in eo conveniens, quod hoc n. finit actum in auctorem logicie
philice, qd. hoc n. finit actum auct. primarium.

g

Ex his colligitur, quoniam male adversarii proferunt dictos auctores ad quod
est veritas, quos contra nos afferunt, tum intelligendi sunt de veritate et
in adequato, et a tributo, alia sit veritas auctoris contradicentis. Sed
si qui forte sua dubie, proferunt patres quos citant, cogendi sunt loqui
solent cum pluribus igitur praecipuis auctoribus, quoniam in contradicere,
vel sic est non quaestio in examina vel in n. loqui de logica philice:
quod vero auctores non sibi loquuntur de logica philice vel ex eo probat,
quod scribunt in logica philice auctores replicent, et si in dictis materia
et mala adversarii loquuntur de logica philice, car. n. in materia de arte
dicere vero quod ad auctores n. sibi nam in veritate, talis durum,
alio id utiq. non absolute et lenore n. dicent. Denique in adversarii scri-
bit quod, sicut et agerit de rebus, respondet quod de his n. agerit ubi ad
invenio probari ex auctoritate communi omnium interpretum, quod eadem auctoritate
et nos contra ipsos convenis in generali possunt.

ic

Probat ratione et solutio philice, ille syllogismus est actum logicie
philice, quem in vivo desinit in libro praecipuis sicut formalibus, sed
sicut in vivo desinit syllogismus veritatem qd. syllogismus mendaci
est actum logicie philice. minor probat idem syllogismus in vivo des-
init, qui potest esse demonstratio sine finiticia, sed sicut syllogismus
mendacis potest esse demonstratio qd. tunc solum in vivo desinit, minor
probat ad eo, quod dicit se agere de scientia vel contradictione auctore
probat esse deducta ex principiis evidentiis et ad ea referre ad finitiam.
Illa agnitio libri in vivo priorum aut in vivo fuerit finem et agere et
demonstratione, probat ratione minor: demonstratio sine finiticia cogn-
itio certa et auctore, per causas, hanc autem in vivo est syllogismus regal-
dari in veritate sicut in conciliibus qd. mala finit sicut syllogismus
mendacis potest esse demonstratio, alia n. probatur, vel hoc non aut
documentum sicut finiticia. Auctore clare ostendit narrantur in libro in vivo
posteriorum capite in vivo contrabitu, aperte iplos in librum in vivo
posteriorum et sicut ea qui libro in vivo in finitiam dialecticorum
capite in vivo aut finitiam sicut demonstratio et syllogismus n.
cogitare in oratione externa, quod n. coloris demonstratio modis
sicut ratione sicut nupte. hoc sicut ea. Denique ipse sicut
libro in vivo priorum aut demonstratio autem dico syllogismus fin-
iticia et libro in vivo posteriorum capite in vivo aut finitiam quoniam
demonstratio, habere demonstratio et sicut potest aliquid sine

fine scilicet, qd e patet habere demonstrationem, qua e obtem
logia sine vocibus.

ii Probat etiam breviter: de illo syllogismo loquitur de suo obtem in
regis scilicet de aig promissis et conclusionem inario et perennia agit sed
inatio et fore verba eiq de conclusionem et promissis syllogismi mentali
qd de syllogismo mentali agit loquitur de suo obtem inario. inum nonnum
minoris probatum e supra, quod namq sola conclusio mentali et fuerit
et genos probat, quod vero agit de promissis mentalibus et copale,
quod agit ino numero et dicat: secundum promissum i semper procedit
conclusionem tempore. hoc autem solum patet intelligi de promissis mentali
qd solum de hoc agit ex quo fia nil aliud probat, nisi solum i hoc
vocy e fact obtem sed e concludit.

ii Confirmat conclusio: affirmatio vel negatio e actus iudicii, vocy
autem tam fact signum et representatio iudicii, qd e actus immediatus nil
affirmans vel negans et consequenter n sunt immediatum obtem, sed habent
se fieri globus habitaculorum (qua e pariter navi.) caelum vel terram
representans, quem a pronomia et geographia n pta se sed pta
caelum et terram considerat. alii dicunt, quod quidquid e in hoc
filius sony in hanc figitio constructio et habitatio dispositio, veritas
vel ad orationem vel rhetoricam alq ista logica n vocat, alioq fig
entia loqui, sed fuerit dixerit per actus intellectus. et
si hoc alii in hanc habitaculorum recte definiendi dividendi e
demonstrandi sicut homo credimus infusum, sicut semper et
mentis et nil sicut de verbus, sed ten bono logicis, qd vocy n sunt
de essentia, n e (verba sunt sancti Augustini libro 2do contra
academicos) vocabulorum obtem, sed rerum inquisitionem off-
ordet et sapientem.

Solvent obtem

ii Quis ino scilicet definit syllogismum per orationem sed solum
syllogismum vocalem e orationem, qd hunc solum definit. pto oratio
voca autem e vox figurata et placidam hoc autem convenit solum
orationi vocali qd. eto istam syllogismum et per istam orationem
definit in analitico quem et p, quem orationem istam definit in
libro per hanc orationem, sed ista definit syllogismum vocalem per
orationem vocalem qd e in analitico. eto ille syllogismum
e obtem logica cui immediate convenit sola definitio et de quo
efficiendo loquitur regula, sed convenit vocali et qd

respondendum, scilicet in oratione epistolae de illa occasione et illo syllogismo,
 qui non sicut, sicut dicitur, sicut in illa communi interpretatione,
 auctoritatem sed hoc dicitur potest dici de syllogismo materiali, in quibusdam
 auctoribus, quod de hoc in oratione epistolae, et dicitur de fortibus negativiter quom
 in ordine ad syllogismum materiale. ad istum responsum potest
 ex deinde, in eo reverteretur, et syllogismum, scribitur, sicut
 globum ideam ea: Et hoc dicitur na: ille syllogismus est totum logica
 cui convenit in oratione definitio et de quo effluendo immediate dicitur
 repleto loquens, ita ut sit, sicut dicitur, quem in oratione in oratione
 repleto dicitur na: sicut dicitur, na: ut sic dicitur, na: et dicitur, sicut
 nullo syllogismo vocali sicut dicitur et sicut dicitur, na: quom
 potest in reversione.

Dicitur et in syllogismo Topico et Sophistico materiali in necessario
 sequitur conclusio, quod prior dicitur in suspensio. Et in Sophistico sequi
 conclusionem appetentiam, in mediastem in Topico dicitur in sequitur quoad
 operationem tractat quoad sequitur, in syllogismo auctem vocali dicitur,
 quoad sequitur necessario sequitur.

24 Dicitur et de hoc de illo syllogismo loquitur sicut, quem dicitur, sed
 dicitur in analitico Topico et Sophistico vocali quod dicitur
 loquitur idem de illo epistolae arguitur, sed explicat partem, syllogi-
 stici vocali in libro sicut per hunc, ubi dicitur quid sit, nomen
 verbum oratio, quod. Et in reversione in quom dicitur et: Et
 hoc ad in unum dicitur na: quem dicitur dicitur univoca dicitur na: analogo
 V: na: syllogismus est sophistico est syllogismus sicut hoc dicitur et hoc.
 Et dicitur reversione in in oratione in oratione in oratione in oratione
 de sententia, dicitur dicitur syllogismus et dicitur in oratione in oratione
 hoc dicitur na: cuius partes explicat, sicut dicitur in oratione in oratione
 V: na: sicut dicitur explicat bonum in bono, et dicitur in oratione in oratione
 dicitur Topico, in illo bono, et hoc dicitur in oratione in oratione
 hoc dicitur.

100 Dicitur et hoc de illo oratione probabilis sicut in oratione epistolae, de quo conveni-
 rentur erat ad agere, sed convenienter erat, ad agere de oratione
 vocali, quod de hoc in oratione epistolae, potest na: sed convenienter erat ad
 agere, quod est facilis apte, sed facilis apte est artificium
 vocale dicitur. Et in reversione in syllogismum scriptum quod dicitur
 est facilis in globum bono, aut sicut dicitur in oratione in oratione
 epistolae facilis sententia addit. Et hoc dicitur na: mi.
 hoc dicitur et maior est eius suppositum negativiter, et quom dicitur

font illarem abum licet e dno egno de vobis. Etio licet fipo
 ymaginabilis et demonstratio n dnternd formaliter sed dm natu
 rali ter flexio potest am forma filogizum vocalem quecumq
 p dnt de fialon filogizum vide e probabile filogizum vocali
 n p dnt formaliter fure sed dm xrepresentalio e dnterndaliter.
 Puz dno. Conceptu mentalis procedens filogizum videtur h e fipo
 formalis sed dm regula logica dnterndaliter ad dnterndas vobis.
 P. ino hoc e contra communem interpretationem qui conceptus n dm agno
 scunt pro regula sed abo dno conceptus sunt dnterndas vobis
 filio d am reflectione ad eas go n dm sunt regula. proo dnternd
 nihil vobis nisi cognitione go si dno proferre vobis dnternd
 dnternd eas puz cognitione dnterndaliter in conceptibus. Etio dnternd
 in conceptibus dnterndaliter facit d exceptionem vobis dnternd
 n e dm regula sed abum logica filio nnternd vobis dnternd
 fialonem facti am reflectione ad regulas logias sunt regula logica
 licet dnternd e ad vobis dnterndas go a pari idem dnternd de adnternd
 logica.

Etio dnternd. fialonem abum ino posteriorum demonstratio fialonem
 fialonem sed demonstratio mentalis n fialonem go de dnternd n
 loquib. proo n: quia fialonem fialonem p. dnternd demonstratio
 in dnternd fialonem fialonem n dm puz fialonem fialonem dnternd
 ad dnternd fialonem n: et fialonem n: e dnternd. ad e dnternd
 fialonem puz e fialonem fialonem vel dnternd: illa dnternd potest non
 fialonem ut dnternd fialonem nnternd per dnternd.

27 Obiungo per filogizum mentalis representat vobis go conceptus
 fialonem medium et representatio ac fialonem vobis. P. ino e representatio
 qui dnternd dnternd fialonem. P. dnternd dnternd dnternd conceptus go
 puz nnternd necessario ad vobis dnternd a logica dnternd fialonem
 n: nnternd ordinatum dnternd. fialonem quib n representat vobis vobis
 dnternd in is dnternd fialonem quiescat conceptus. P. dnternd dnternd
 conceptus go sunt nnternd dnternd vobis dnternd ad abum dnterndaliter
 et abum dnternd fialonem regularum n: dnternd ad abum dnterndaliter
 puz dnternd concomitantem et attributum dnternd dnternd nulla autem regula
 logica inaria vel e alia inario loquib. de puz nnternd vobis sed dnternd
 fialonem dnternd alio fialonem ut theologia dnterndaliter dnterndaliter.
 fialonem loquib. de vobis fialonem proprii fialonem dnterndaliter loquib.
 que dnternd dnternd sunt attributa. illa e fialonem fialonem loquib. de adnternd

eterno virtutum in ten inio quia sola virtus e formaliter
meritoria; ficut id autem patet, quia actus virtutis nobis habet
notitiam, pari ratione loquendum de logica unde si regula eia dicitur
syllogizans vocalis debet habere tres terz ten est tunc regula varia.

88

Obiurgatio de hac specie artificium in syllogismo vocali quod debet
considerari a logica. Confirmatio in fando thomy dicitur cum bene
finitionem suam pertinet ad principalem considerationem logicam.
Cognitio 2da virtutis vocalis considerat actum internum et externum
quod e logica d. ino peragat hoc est similia arguta retrahere parte
in fitionem scriptam, reg. Ideas globos p. h. o. a. s. v. a. c. i. o. g. i. a.
p. h. i. q. u. e. e. s. t. c. o. p. t. u. m. t. e. n. p. r. o. b. a. t. u. r. i. n. t. e. r. n. u. m. n. e. g. o. t. i. a. l. e. a. d. m. i. t. t. a. t. d. a. r. i.
vocalis incola quoniam natum est. d. s. o. g. a. c. i. d. e. a. e. e. a. t. t. u. m. p. a. r. t. i. e.
a. t. t. r. i. b. u. t. i. o. n. i. s. h. a. r. u. m. e. s. t. s. i. m. i. l. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. R. d. e. a. d. i. n. t. e. n. d. i. o.
a. t. t. e. n. t. e. r. d. e. h. a. c. s. p. e. c. i. e. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. v. o. c. a. l. i. f. o. r. m. a. l. e. e. s. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
p. a. r. t. e. s. v. i. r. t. u. t. u. m. e. s. t. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. a. d. a. t. t. e. n. t. e. r. d. e. h. a. c. s. p. e. c. i. e. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m.
p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. e. s. t. f. i. c. i. t. h. o. c. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. e. s. t. v. e. r. i. d. e. a. e. d. r. e. g. e. d. n. o. n. q. u. i. d. h. a. c.
a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. e. d. a. s. i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. f. u. r. i. t. u. r. I. t. e. m. n. o. n. q. u. i. d. s. o. l. a. f. i. n. i. t. i. o.
q. u. a. d. a. t. t. e. n. t. e. r. i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. n. o. n. d. e. i. n. t. e. l. l. e. g. i. t. i. c. i. o. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. m. e. d. i. o. c. e. t. e. p. r. e. l. u. d. i. t.
i. n. v. o. c. a. l. i. e. n. e. c. e. s. s. a. r. i. d. i. c. i. t. h. i. c. e. s. t. i. t. e. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. f. i. n. i. t. a. d. i. n. t. e. n. t. e. r.
c. o. n. f. i. r. m. a. t. i. o. n. e. m. d. e. h. a. c. s. p. e. c. i. e. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. v. o. c. e. p. r. e. l. u. d. i. t.
a. n. t. e. m. p. r. i. n. c. i. p. i. a. l. e. m. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. m. l. o. g. i. c. a. t. a. n. q. u. a. m. p. r. o. p. r. i. a.
m. e. d. i. a. i. n. f. r. a. m. e. n. t. a. e. a. t. t. r. i. b. u. t. a. n. a. t. u. r. a. q. u. o. d. a. l. i. o. t. r. o. d. o. v. i. d. e. a. t.
s. i. b. i. f. a. n. t. e. d. a. d. o. r. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. t. e. d. e. r. e. d. e. m. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. o. n. e. m. f. a. c. i. t.
p. r. i. m. o. r. e. l. o. q. u. i. t. s. u. p. r. a. d. i. c. t. a. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. t. e. d. e. v. i. r. t. u. m. v. o. c. a. l. i.
p. r. i. m. o. d. e. l. o. g. i. c. a. I. n. a. n. g. e. l. i. s. t. e. n. t. e. m. p. r. o. p. r. i. a. t. e. n. t. e. r. p. r. o. c. e. d. i. t. e. t.
i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. c. o. r. p. o. r. i. s. e. a. c. t. u. s. v. o. c. a. l. i. s. e. s. t. b. u. t. e. m. a. d. h. o. c. m. o. d. u. m. t. e. n. t. e. r.
h. o. c. n. u. m. b. e. r. t. e. n. t. e. r. l. o. q. u. i. t. s. i. n. e. v. o. c. a. l. i. s.

89

Obiurgatio de hac specie artificium in syllogismo vocali quod debet
considerari a logica. Confirmatio in fando thomy dicitur cum bene
finitionem suam pertinet ad principalem considerationem logicam.
Cognitio 2da virtutis vocalis considerat actum internum et externum
quod e logica d. ino peragat hoc est similia arguta retrahere parte
in fitionem scriptam, reg. Ideas globos p. h. o. a. s. v. a. c. i. o. g. i. a.
p. h. i. q. u. e. e. s. t. c. o. p. t. u. m. t. e. n. p. r. o. b. a. t. u. r. i. n. t. e. r. n. u. m. n. e. g. o. t. i. a. l. e. a. d. m. i. t. t. a. t. d. a. r. i.
vocalis incola quoniam natum est. d. s. o. g. a. c. i. d. e. a. e. e. a. t. t. u. m. p. a. r. t. i. e.
a. t. t. r. i. b. u. t. i. o. n. i. s. h. a. r. u. m. e. s. t. s. i. m. i. l. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. R. d. e. a. d. i. n. t. e. n. d. i. o.
a. t. t. e. n. t. e. r. d. e. h. a. c. s. p. e. c. i. e. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. v. o. c. a. l. i. f. o. r. m. a. l. e. e. s. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
p. a. r. t. e. s. v. i. r. t. u. t. u. m. e. s. t. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. a. d. a. t. t. e. n. t. e. r. d. e. h. a. c. s. p. e. c. i. e. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m.
p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. e. s. t. f. i. c. i. t. h. o. c. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. e. s. t. v. e. r. i. d. e. a. e. d. r. e. g. e. d. n. o. n. q. u. i. d. h. a. c.
a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. e. d. a. s. i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. f. u. r. i. t. u. r. I. t. e. m. n. o. n. q. u. i. d. s. o. l. a. f. i. n. i. t. i. o.
q. u. a. d. a. t. t. e. n. t. e. r. i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. n. o. n. d. e. i. n. t. e. l. l. e. g. i. t. i. c. i. o. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. m. e. d. i. o. c. e. t. e. p. r. e. l. u. d. i. t.
i. n. v. o. c. a. l. i. e. n. e. c. e. s. s. a. r. i. d. i. c. i. t. h. i. c. e. s. t. i. t. e. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. f. i. n. i. t. a. d. i. n. t. e. n. t. e. r.
c. o. n. f. i. r. m. a. t. i. o. n. e. m. d. e. h. a. c. s. p. e. c. i. e. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. v. o. c. e. p. r. e. l. u. d. i. t.
a. n. t. e. m. p. r. i. n. c. i. p. i. a. l. e. m. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. m. l. o. g. i. c. a. t. a. n. q. u. a. m. p. r. o. p. r. i. a.
m. e. d. i. a. i. n. f. r. a. m. e. n. t. a. e. a. t. t. r. i. b. u. t. a. n. a. t. u. r. a. q. u. o. d. a. l. i. o. t. r. o. d. o. v. i. d. e. a. t.
s. i. b. i. f. a. n. t. e. d. a. d. o. r. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. t. e. d. e. r. e. d. e. m. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. o. n. e. m. f. a. c. i. t.
p. r. i. m. o. r. e. l. o. q. u. i. t. s. u. p. r. a.d. i. c. t. a. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. t. e. d. e. v. i. r. t. u. m. v. o. c. a. l. i.
p. r. i. m. o. d. e. l. o. g. i. c. a. I. n. a. n. g. e. l. i. s. t. e. n. t. e. m. p. r. o. p. r. i. a. t. e. n. t. e. r. p. r. o. c. e. d. i. t. e. t.
i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. c. o. r. p. o. r. i. s. e. a. c. t. u. s. v. o. c. a. l. i. s. e. s. t. b. u. t. e. m. a. d. h. o. c. m. o. d. u. m. t. e. n. t. e. r.
h. o. c. n. u. m. b. e. r. t. e. n. t. e. r. l. o. q. u. i. t. s. i. n. e. v. o. c. a. l. i. s.

Obiurgatio de hac specie artificium in syllogismo vocali quod debet
considerari a logica. Confirmatio in fando thomy dicitur cum bene
finitionem suam pertinet ad principalem considerationem logicam.
Cognitio 2da virtutis vocalis considerat actum internum et externum
quod e logica d. ino peragat hoc est similia arguta retrahere parte
in fitionem scriptam, reg. Ideas globos p. h. o. a. s. v. a. c. i. o. g. i. a.
p. h. i. q. u. e. e. s. t. c. o. p. t. u. m. t. e. n. p. r. o. b. a. t. u. r. i. n. t. e. r. n. u. m. n. e. g. o. t. i. a. l. e. a. d. m. i. t. t. a. t. d. a. r. i.
vocalis incola quoniam natum est. d. s. o. g. a. c. i. d. e. a. e. e. a. t. t. u. m. p. a. r. t. i. e.
a. t. t. r. i. b. u. t. i. o. n. i. s. h. a. r. u. m. e. s. t. s. i. m. i. l. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. R. d. e. a. d. i. n. t. e. n. d. i. o.
a. t. t. e. n. t. e. r. d. e. h. a. c. s. p. e. c. i. e. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. v. o. c. a. l. i. f. o. r. m. a. l. e. e. s. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
p. a. r. t. e. s. v. i. r. t. u. t. u. m. e. s. t. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. a. d. a. t. t. e. n. t. e. r. d. e. h. a. c. s. p. e. c. i. e. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m.
p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. e. s. t. f. i. c. i. t. h. o. c. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. e. s. t. v. e. r. i. d. e. a. e. d. r. e. g. e. d. n. o. n. q. u. i. d. h. a. c.
a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. e. d. a. s. i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. f. u. r. i. t. u. r. I. t. e. m. n. o. n. q. u. i. d. s. o. l. a. f. i. n. i. t. i. o.
q. u. a. d. a. t. t. e. n. t. e. r. i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. n. o. n. d. e. i. n. t. e. l. l. e. g. i. t. i. c. i. o. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. m. e. d. i. o. c. e. t. e. p. r. e. l. u. d. i. t.
i. n. v. o. c. a. l. i. e. n. e. c. e. s. s. a. r. i. d. i. c. i. t. h. i. c. e. s. t. i. t. e. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. f. i. n. i. t. a. d. i. n. t. e. n. t. e. r.
c. o. n. f. i. r. m. a. t. i. o. n. e. m. d. e. h. a. c. s. p. e. c. i. e. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. v. o. c. e. p. r. e. l. u. d. i. t.
a. n. t. e. m. p. r. i. n. c. i. p. i. a. l. e. m. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. m. l. o. g. i. c. a. t. a. n. q. u. a. m. p. r. o. p. r. i. a.
m. e. d. i. a. i. n. f. r. a. m. e. n. t. a. e. a. t. t. r. i. b. u. t. a. n. a. t. u. r. a. q. u. o. d. a. l. i. o. t. r. o. d. o. v. i. d. e. a. t.
s. i. b. i. f. a. n. t. e. d. a. d. o. r. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. t. e. d. e. r. e. d. e. m. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. o. n. e. m. f. a. c. i. t.
p. r. i. m. o. r. e. l. o. q. u. i. t. s. u. p. r. a. d. i. c. t. a. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. t. e. d. e. v. i. r. t. u. m. v. o. c. a. l. i.
p. r. i. m. o. d. e. l. o. g. i. c. a. I. n. a. n. g. e. l. i. s. t. e. n. t. e. m. p. r. o. p. r. i. a. t. e. n. t. e. r. p. r. o. c. e. d. i. t. e. t.
i. n. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. c. o. r. p. o. r. i. s. e. a. c. t. u. s. v. o. c. a. l. i. s. e. s. t. b. u. t. e. m. a. d. h. o. c. m. o. d. u. m. t. e. n. t. e. r.
h. o. c. n. u. m. b. e. r. t. e. n. t. e. r. l. o. q. u. i. t. s. i. n. e. v. o. c. a. l. i. s.

quoniam erret contra gradum ratione fyloni volij. No. mendicij
 proprijs et figi. per vobis. Deniq. ex pteris argu. sequi
 quod pter v. q. ad soluerij. fardor et fulorquia per pterom. ficut
 quod pter. v. q. ad repraesentare. feroq. ar. lo. f. ar. h. m. quod pter
 et. den. de. hyl. i. e. g. o. n. e. g. m. f. o. l. o. m. i. p. p. o. s. i. t. i. o. n. e. m. v. a. r. i. a. b. u. l. a. r. i. o. n. e. m. p. e. d. a.
 re ad cogitacionem in ten. No. quod ar. p. t. i. a. g. a. s. i. p. t. i. l. i. s. e. s. i. l. f. a. l. t. m. r. a. t. i. o. n. e.
 ed in adp. r. a. t. i. o. n. e. m. a. l. t. i. m. i. n. f. r. u. m. e. a. b. u. m. m. e. d. i. u. m. e. d. a. t. t. r. i. b. u. t. u. m. p. r. o. p. r. i. u. m.
 logica ficut multorum aliarum ficut horem. quod folum p. t. i. a. n. s.
 ratione ed. h. o. c. h. y. c. e. n. t. r. a. n. o. x. i. d. a. l. i. v. e. l. c. i. l. a. n. t. i. s. v. a. u. t. e. m. q. u. o. d. f. i. n. d.
 a. l. t. i. m. a. t. t. r. i. b. u. t. i. o. n. e. m. p. a. r. t. i. a. l. e.

Capitulum

An intellectus sit altum materiale logica

Quoniam est quod in intellectu loquor ficut phisico recipient
 operationum mentis quoniam non p. t. i. a. n. s. d. e. b. e. a. t. d. i. c. i. a. l. t. u. m. m. a. t. e. r. i. a. l. e.
 logica. affirmacione dicitur holar. h. i. n. y. et con. ce. o. l. e. q. u. i. r. e. c. e. d. i. o. n. e.
 a. n. d. a. q. u. i. o. n. e. s. e. r. o. n. e. a. q. u. i. d. e. m. m. e. d. i. a. n. t. e. h. u. i. s. f. e. n. t. e. r. i. a. q. u. o. n. c. a. t. a. n. y.
 aperte f. o. r. m. a. p. r. o. n. u. n. c. i. a. t. c. o. n. t. r. a. q. u. o. n.

20

Dico cum composita. intellectus n. e. altum materiale logica.
 p. r. o. p. r. i. e. e. x. a. u. t. e. m. f. u. n. d. a. m. e. n. t. o. q. u. o. s. p. a. r. t. i. c. i. p. i. u. m. e. x. a. u. t. e. m. a. u. t. o. r. i. t. a. t. e.
 et consequenter p. r. a. c. i. p. i. o. r. u. m. i. n. t. e. r. p. r. e. h. e. n. s. i. t. e. s. a. u. t. o. r. i. t. a. t. e.
 a. n. t. i. q. u. o. r. u. m. q. u. o. n. r. e. c. e. d. i. o. n. e. m. a. q. u. i. b. u. s. i. n. q. u. o. s. t. i. o. n. e. r. e. c. i. p. i. t. n. e. c. e. d. e. n. d. u. m.
 n. s. h. o. r. a. t. i. o. n. e. i. l. l. u. d. n. e. a. l. t. u. m. m. a. t. e. r. i. a. l. e. l. o. g. i. c. a. q. u. o. r. e. q. u. e. s. t. i. o. n. e. l. o. g. i. c. a.
 h. i. c. r. a. t. i. o. n. e. v. e. l. r. a. t. i. o. n. e. f. a. c. i. u. n. t. m. e. n. t. i. o. n. e. m. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. l. o. g. i. c. a. d. e. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u.
 v. e. l. n. a. t. u. r. a. v. e. l. r. a. t. i. o. n. e. f. a. c. i. u. n. t. m. e. n. t. i. o. n. e. m. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. q. u. o. s. t. i. o. n. e. q. u. a.
 logica dicitur intellectus in logica p. t. i. a. n. s. v. e. l. m. i. n. o. r. i. q. u. o. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u.
 n. e. a. l. t. u. m. m. a. t. e. r. i. a. l. e. l. o. g. i. c. a. m. a. i. o. r. s. i. q. u. o. d. i. n. d. u. c. t. i. o. n. e. c. u. m. a. r. t. i. u. m. q. u. o. d. n.
 f. i. n. d. i. n. q. u. o. s. t. i. o. n. e. p. r. i. s. e. m. i. n. o. r. s. i. q. u. o. d. i. n. d. u. c. t. i. o. n. e. c. u. m. a. r. t. i. u. m. q. u. o. d. n.
 v. e. l. i. d. e. q. u. a. d. e. l. e. t. d. i. n. g. i. d. e. d. i. l. i. g. e. n. d. i. s. t. e. n. t. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e.
 f. i. n. d. i. n. r. e. c. e. p. t. i. o. n. e. m. n. a. t. u. r. a. m. p. o. t. e. s. t. d. i. c. i. q. u. o. d. n. i. n. e. m. a. l. i. q. u. i. s. q. u. i. s. o. r. d. i. n. a.
 e. s. a. l. t. u. m. s. e. c. o. n. d. i. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e.
 p. r. o. p. r. i. e. a. n. t. i. q. u. o. r. u. m. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e.
 q. u. o. s. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e.
 f. i. n. d. i. n. d. i. c. t. u. m. n. e. g. m. i. n. u. e. n. t. i. s. s. u. e. l. o. q. u. e. r. e. n. t. d. e. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. i. n. q. u. a. d. a.
 l. a. d. i. f. f. i. c. i. l. i. t. a. t. e. m. e. s. t. p. o. s. t. u. l. a. t. a. n. o. d. o. l. o. q. u. e. r. e. n. t. d. e. o. b. e. r. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e.
 a. u. t. e. m. r. e. q. u. i. r. a. t. u. m. e. t. a. r. t. i. s. e. s. t. a. l. i. e. r. d. i. f. f. i. c. i. l. i. t. a. t. e. m. q. u. a. d. a. l. i. q. u. o. d. i. n. o. b. i. e. d.
 v. e. l. n. e. s. t. d. i. f. f. i. c. i. l. i. t. a. t. e. m. v. e. l. n. e. s. t. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m. v. e. l. n. e. s. t. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m. v. e. l. n. e. s. t. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m.
 n. i. r. e. e. d. e. a. t. i. o. n. e. e. s. t. q. u. o. d. f. e. i. v. e. l. a. r. t. i. s. e. s. t. n. e. s. t. a. l. i. a. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m.
 e. x. t. r. a. q. u. o. s. t. i. o. n. e. m. h. a. b. e. r. e. d. p. r. o. a. l. t. u. m. m. a. t. e. r. i. a. l. e. i. n. q. u. o. s. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e. s. e. r. v. a. t. i. o. n. e.

vel imitando in part maior vel minor disticta sine regale liquoris
de illo quod est, per rei logica p[er] se peritatem rationis intellectum habet
pro ob[ject]o: alia e[st] d[icitu]r ad quodlibet eor[um] ob[ject]um magis et d[icitu]r h[ab]ere
pedes item fallaciora quod in hi[is] recipit forma et ob hoc per se fieri.

22 Confirmat[ur] mo: in questione nominis n[on] e[st] recedendum a communi auctorum
congrui autem auctorum n[on] e[st] signat[ur] ob[ject]um materiale p[er] se ipsum d[icitu]r
a formal[iter] in artib[us] activis, quo habent op[er]e ad quod se transiens, nec
e[st] e[st] offigibile utrum si simile ob[ject]um extra ea qua sunt in questione,
quod vero in factis assignat[ur] ob[ject]um materiale p[er] se ipsum ratio e[st] quia
ibi d[icitu]r in dispendio f[aci]to recipit, d[icitu]r introductione forme p[er] se
difficilis, habent[ur] op[er]e p[er] se, ut potest ob[ject]um d[icitu]r auct[orit]em
factivam: sicut d[icitu]r ob[ject]um formale artis, in quo nulla e[st] d[icitu]r
illat[ur] materiale, quod supponit, sed sicut d[icitu]r in definitione ob[ject]i
materialis, ha[ec] ratio n[on] pugnat p[ro] arbitrio activis, sicut ad quidem
operatio ex intellectu intellectum, tanquam principium sicut cognitio
ob[ject]um creatura sicut per relationem transiens ad ob[ject]um quod in intellectu
p[er] se p[er] se p[er] se d[icitu]r e[st] se in se a logica, op[er]e e[st] logicum ut d[icitu]r
e[st] d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r
p[er] se d[icitu]r e[st] d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r
indiale, q[uo]d intellectus n[on] e[st] p[er] se op[er]e logici.

23 Confirmat[ur] d[icitu]r: illud n[on] e[st] ob[ject]um materiale logica quod recipit ob[ject]um
arbitrarium sed intellectus ob[ject]um recipit arbitrarium, q[uo]d n[on] e[st] ob[ject]um mate-
riale logica p[er] se: a pari d[icitu]r in solvenda, qui in p[er] se magis, non
recipit ob[ject]um arbitrarium, magis e[st] ob[ject]um materiale, licet ob[ject]um non p[er] se
sive vel p[er] se d[icitu]r ac p[er] se, quoniam intellectus, q[uo]d e[st] intellectus recipit
ob[ject]um arbitrarium, sed e[st] ob[ject]um materiale n[on] recedens ad arbitrium, sed e[st]
quidem in ob[ject]um sed p[er] se, sicut d[icitu]r d[icitu]r naturale n[on] artificiale.

23 Confirmat[ur] d[icitu]r ad hoc ut aliquid sit ob[ject]um finitum requiritur in se
in libris metaphisicorum ut finitum rationem illig[ur] principia et congrui in se
igit[ur] sed logica hoc n[on] facit in intellectu ut potest ex d[icitu]r q[uo]d n[on] e[st] ob[ject]um
si d[icitu]r id ideo n[on] fieri quia intellectus p[er] se ratione ob[ject]i n[on] magis finitum
considerationem, contra e[st]: nulla alia finitum habet p[ro] ob[ject]o materialis, id
quod p[ro] ratione ob[ject]i materialis n[on] magis finitum considerationem, q[uo]d magis
logica d[icitu]r d[icitu]r ad ob[ject]um materiale p[er] se finitum.

24 Solv[er]e ob[ject]iones: Illud e[st] ob[ject]um artis quod inmediate dirig[ur] ob arte
ad ob[ject]um imitandum p[er] intellectus inmediate dirig[ur] a logica p[er] se
sive imitatio q[uo]d intellectus e[st] ob[ject]um logica, item: illud e[st] ob[ject]um, in quo
indiale induit forma, sed hoc in qua in intellectu, q[uo]d e[st] ob[ject]um
p[er] se na. illud e[st] ob[ject]um artis quod inmediate dirig[ur] ob arte, id e[st] na
habere d[icitu]r n[on] na. vel quod dirig[ur] ob arte n[on] na. vel artificium

Ob: ad artem habent rationem naturalem diffinitionem qd logica
 ad artem artem habent rationem naturalem diffinitionem qd logica
 et pariter dicitur et dicitur logicus est rationem naturalem fundatum
 cognitionem phisicam ex ligno v.g. vel marmore et dicitur materialis
 rationem naturalem. ratio disparitas est difficultas supra insignita
 que reperit in disponendo obto naturali artem fabricatorum hic autem
 in rationem naturalem hinc est difficultas in productione rebus operari
 non est nulla in introductione vel receptione sed potest a paritate
 aliter in natura. si vero quis dimitteret aërem et rationem naturalem my-
 mica, loqueretur contra sensum contentum et dicitur qui docet: facien-
 diam, sine artem fabricatorum super honore aliam finem agendum
 vero vel actionem propter actionem nullum alium et finem. et addit:
 Na propter citare rationem naturalem finem non est alium, sed eandem finem
 et characterem actionem. qd in natura rationem naturalem mycica non est aë-
 reo agendum autem.

Logicus et logica habet difficultatem in disponendo intellectu et operari
 et in operari operationem id est productionem et receptionem fundatum
 qd finem productionem habet difficultatem in introductione eandem
 rebus habet difficultatem in introductione et receptione.

si vero in natura non artem in se habet superari difficultas in productione
 quia reperit post quod nulla amplius est difficultas in recipiendo. si
 vero ad artem logicam habet difficultatem in disponendo intellectu denique
 non artem logicam habet rationem naturalem obto naturalis. si artem logicam
 logica habet difficultatem, illa dicitur ut sola superari modo loquar de operari
 omnia qd ut superari non. illa regula v.g. pictoria mota naturalis etc.
 nulla de dysona rationem, quomodo phisicam dicitur corrigere:
 item sequitur in intellectu et rationem naturalem finem intentionem quia
 et excludi debent in intellectu in parte operationem v.g. in theologia:
 ubi qd in obto non est pariter saltem exco precise nil propter quod
 ideo intelligi si dicitur naturalis, quia exco debet in parte operationem.
 inde potest refferre et ad idem. si vero ratio contentum est de rationem
 Na si ut sola difficultas rationem et finem sola modo loquar de sola produc-
 tione est ut hoc non est si. deinde est alia artem, que habet rationem
 naturalem difficultatem a formam, loquar de receptione et intro-
 ductione qua soli dirigens rationem receptionem operari, et in receptione
 qua soli habet difficultatem, qd est idem debet fieri in logica. Neqz
 dicitur, regulas solum loqui implicite contra est et est alia artem cog-
 vanti explicite de obto naturalis et receptione formam, qd est Na
 debet loqui logica. neqz dicitur ratio ideo alia artem loqui expli-
 icite, quia in natura difficultatem in disponendo obto naturalis, loquar
 vero non habet difficultatem in disponendo intellectu. contra enim est,

92

ex hoc ipso patet in illis et aliter naturalibus, quod est alio arley
habent differentiam in differendo ab alio naturali; nam illa id habet
et pro ab alio naturali; in quo differendo nulla est differentia, quod idem
dicendum de logica.

29

Ob: scito illud est actum, quo posito logica quiescit, et quo non possit
se non quiescit, sed posito in illis fieri operante quiescit, hoc si posito
non quiescit, quod in illis actum. P: scito per se rationem in actum
artificia dicitur: illud est actum, quo immediate est formaliter pos-
to quiescit logica dicitur, quo tunc immediate per se quiescit. P: na:
vel ita: illud est actum, idem cum sui partem. P: na: idem aliquid
dicitur: vel denique sic: illud est actum, si de actibus est per se
regula immediate loquens dicitur. P: na: dicitur in: eodem
modo de est actum.

30

Ob: Logica immediate attendit operationem eorundem quomodo
mediate est possibilis, sed immediate est possibilis in intellectu quod eam
mediate attendit ut possibilis in intellectu. P: in eo respondendo
et dicitur attendit operationem et magis contentum est possibilis,
quod est actum, idem cum sui partem. P: na: idem aliquid
dicitur: vel denique sic: illud est actum, si de actibus est per se
regula immediate loquens dicitur. P: na: dicitur in: eodem
modo de est actum.

31

Ob: scito si dicitur in intellectu inter se potentia activa et passiva, sunt
debent opponi potentia passiva per se rationem in dispositionem ad rationem
operationem, et magis operationem in intellectu per se rationem
idem potentia in intellectu hinc per se rationem, quod est tunc debent opponi
P: na: dicitur in intellectu et magis cum actu per se rationem cum
intellectu. P: na: quod in actu in intellectu, intellectus est actum, quod dicitur
possibilis. P: na: scito nec quidem hoc dicitur et dicitur, quod sola dicitur
non est potentia, et opponere potentia activa quod presupponit ad passiv-
itatem, quia magis agere quam pati, per se quod debent proveni operationem
hoc autem producta non est dicitur in receptione fieri, et tunc in ea
est dicitur.

32

Ob: scito in ista sententia dicitur actum et finis est voluntas quod est
logica in intellectu, P: quod contra voluntas est finis cui dicitur
finis qui. P: quid est dicitur quod dicitur per se rationem, est
tunc quod voluntas dicitur considerat in dicitur et dicitur finis cui
operationem, sed voluntas, qui finis qui. dicitur contra dicitur,
cum supra dicitur in actum, dicitur finem quomodo actionem
et dicitur.

139

Handwritten text in a cursive script, visible along the left edge of the page, likely bleed-through from the reverse side.

158

Impossibile est quod
impossibile est ut quis quosdam bonitatem
sua quosdam peris bonitatem praeferat

